

Deși sindromul pseudobarter este descris la sugarii cu fibroză chistică sub vârsta de 6 luni, în cazul pacientului D, recurențele dereglărilor electrolitice au fost notate până la vârsta de 12 luni. Incapacitatea pacientului de a compensa pierderile de electroliți prin transpirație poate fi explicată atât prin alimentația exclusiv naturală a copilului, iar laptele matern este cunoscut a fi sărac în clorură de sodiu, cât și prin episoadele frecvente de infecții respiratorii cu subfebrilitate, care au condus la o transpirație mai pronunțată.

În prezent nu sunt elaborate ghiduri despre durata tratamentului de substituție cu electroliți. Administrarea de suplimente de sodiu și potasiu în cazul pacientului D. s-a efectuat conform greutății sugarului și pentru o perioadă până la normalizarea serică a electroliților. Modificarea alimentației copilului, trecerea lui la formule adaptate și aportul extern de clorură de sodiu au permis redresarea statutului nutrițional și, în consecință, evitarea episoadelor frecvente de infecții respiratorii.

Concluzie. Sindromul pseudobarter trebuie suspectat la copiii cu fibroză chistică cu alcaloză metabolică, valori scăzute ale electroliților serici și malnutriție rebelă în pofida unei alimentații corecte și terapii de substituție enzimatică adecvată.

Bibliografie

1. **Amirlak I., Dawson K.** Bartter syndrome: an overview. *Q J Med* 2000; 93: 207-215.
2. **Ozturk Y., Soylu O., Arslan N.** Prevalence and clinical features of cystic fibrosis with pseudo-Barter syndrome. *Annals of tropical paediatrics* 2006, 26:155.
3. **Rowe S., Miller S., Sorscher E.** Cystic fibrosis. *N Engl J Med.* 2005;352(19):1992-2001.
4. **Капранов Н.И. с соавт.** Муковисцидоз (Современные достижения и проблемы). Методические рекомендации. Медпрактика-М, 2008, 76 с.

Calcii Cornelia
**ASPECTE EPIDEMIOLOGICE ALE EPILEPSIILOR COPIILOR
DE VÂRSTĂ MICĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

USMF "Nicolae Testemițanu", Departamentul Pediatrie (director – dr. hab. medicină, prof. univ. N. Revenco)

SUMMARY

EPIDEMIOLOGICAL ASPECTS OF EPILEPSY IN YOUNG CHILDREN IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Keywords: *epilepsy, incidence, prevalence*

Introduction. *Epilepsy is one of the most severe neurological childhood diseases. Every year the number of children diagnosed with epilepsy increases. Therefore detailed knowledge of the development and incidence and prevalence indicators, also of risk factors will contribute to the improvement of health care services provided to the population.*

Material and methods. *For our study we used data from the National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova. Information gathered included statistics over the last 5 years period (from 2007 to 2011).*

Results. *The highest levels of the epilepsy prevalence were noted in 2011, accounting for 20.1 per 10,000. In the period of five years from 2007 through 2010 the disease prevalence reached the level of 15.4 per 10,000, 14.9 per 10,000, 17.6 per 10,000, and 19.9 per 10,000. In 2008 there was noted a decrease with 3.1% compared to the level registered in 2007. In the next years there was an increase with 18.1% in 2009, 13.0% in 2010 and 1.4% in 2011. Epilepsy incidence indicator reached the level of 3.6 per 10,000 in 2007, 2.8 per 10,000 in 2008, 3.6 per 10,000 in 2009, 4.0 per 10,000 in 2010, and 3.6 per 10,000 in 2011. The highest incidence was observed in 2010, when 301 children were diagnosed with epilepsy, that accounts 4.0 per 10,000 population.*

Conclusions. *The data available on prognosis suggest an increase of epilepsy incidence by 2016 up to 4.4 per 10,000, and the prevalence level by 2016 is estimated to be 27.3 per 10,000 population.*

ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ЭПИЛЕПСИИ У ДЕТЕЙ РАННЕГО ВОЗРАСТА В РЕСПУБЛИКЕ МОЛДОВА

Ключевые слова: эпилепсия, заболеваемость, распространенность.

Введение. Эпилепсия является одним из наиболее тяжелых неврологических заболеваний детства. С каждым годом количество детей с диагностированной эпилепсией увеличивается. Поэтому подробные знания о развитии и распространенности заболевания, а также о факторах риска будут способствовать улучшению медицинских услуг, оказываемых населению.

Методы и материалы. Для нашего исследования мы использовали данные, полученные из Национального бюро статистики Республики Молдова, содержащие статистическую информацию за последние 5 лет (период с 2007 по 2011).

Результаты. Самый высокий уровень распространенности эпилепсии был отмечен в 2011 году, и составлял 20,1 на 10000 человек. С 2007 по 2010 год распространенность заболевания росла – 15,4 на 10000 человек, 14,9 на 10000 человек, 17,6 на 10000 человек, и 19,9 на 10000 человек соответственно. В 2008 году было отмечено снижение уровня распространенности заболевания на 3,1% по сравнению с уровнем зарегистрированным в 2007 году. В последующие годы регистрировался рост на 18,1% в 2009 году; 13,0% – в 2010 году и 1,4% – в 2011 году. Показатель заболеваемости эпилепсией достигал уровня 3,6 на 10.000 в 2007 году; 2,8 на 10.000 в 2008 году; 3,6 на 10.000 в 2009 году; 4,0 на 10.000 в 2010 году и 3,6 на 10000 в 2011 году. Самый высокий уровень заболеваемости наблюдался в 2010 году, когда с диагнозом эпилепсия был зарегистрирован 301 ребенок, что составило 4,0 на 10000 населения.

Выводы. Имеющиеся данные позволяют прогнозировать на увеличение уровня заболеваемости эпилепсией к 2016 году до 4,4 на 10000, а уровень распространенности к 2016 году, может достигнуть показателя в 27,3 на 10000 населения.

Introducere. Epilepsia este una dintre cele mai frecvente afecțiuni cerebrale, și se întâlnește la aproximativ 0.5% din populația tânără. În țara noastră sunt înregistrate în jur de 12 000 persoane ce suferă de epilepsie, dintre care în anul 2011, de exemplu, au fost înregistrați 1483 de copii cu diagnosticul stabilit de epilepsie (fără dereglări psihice), dintre care numai în mun. Chișinău se numărau 144 de copii cu această simptomatologie (Biroul Național de Statistică). Epilepsiile au un impact diferit asupra vieții copiilor și adolescenților, iar evoluția lor poate fi foarte diferită.

De aceea cunoașterea detaliată a evoluției și a indicatorilor de incidență și prevalență, precum și a factorilor de risc va contribui la îmbunătățirea acordării asistenței medicale populației.

Material și metode Pentru studiul nostru am utilizat datele Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova.

Din datele culese am evaluat incidența și prevalența acestei maladii pe parcursul ultimilor 5 ani.

Rezultate și discuții. Valorile cele mai mari ale prevalenței au fost determinate în anul 2011, ea constituind 20,1 la 10 mii locuitori. În anii 2007-2010 valorile ei au fost respectiv de 15,4, 14,9, 17,6, 19,9 la 10 mii locuitori. Sporul absolut reflectă creșterea sau descreșterea absolută a valorilor individuale. Astfel, o valoare negativă, deci o descreștere a acestuia este observată în anul 2008, el constituind -0,5. În anul 2009 se observă o creștere a valorii absolute cu 2,7, în 2010- cu 2,3, în 2011- cu 0,3. Ritmul sporului arată cu cât s-a modificat procentual (a crescut sau a scăzut) mărimea fenomenului într-o anumită perioadă te timp

față de o perioadă de referință. Astfel, în anul 2008 avem o scădere procentuală cu 3,1 față de anul 2007. În următorii ani se observă o creștere procentuală cu respectiv 18,1 (2009), 13,0 (2010) și 1,4 (2011).

Ritmul de creștere este indicele care arată de câte ori (cît la sută) s-a modificat mărimea unui fenomen în timp. Valorile mai mari de 100% arată creșteri față de perioada de bază de comparație, iar valorile sub 100% arată o scădere. Astfel, în anul 2008 se observă o scădere a prevalenței față de anul 2007, iar în ceilalți ani se observă un ritm de creștere pozitiv.

Valoarea absolută a unui procent de spor arată mărimea absolută a modificării ce revine pe 1% din ritmul dinamicii. Astfel, valoarea procentuală a unui procent de spor în anii 2008, 2010, 2011 a constituit 0,2, iar în 2009 a constituit 0,1.

Valorile incidenței au constituit în anul 2007 3,6 la 10 mii locuitori., în 2008- 2,8, în 2009-3,6., în 2010-4,0, în 2011-3,6 la 10 mii locuitori. Cea mai mare incidență a fost observată în anul 2010, când au fost înregistrați 301 copii, ceea ce reprezintă 4,0 la 10 mii locuitori.

Astfel, dacă analizăm sporul absolut observăm o valoare negativă a acestui indicator în anii 2008 și 2011, unde el a constituit respectiv -0,8 și -0,4. În anul 2009 și 2010 sporul absolut a constituit respectiv 0,8 și 0,4. O valoare procentuală negativă a ritmului sporului a fost înregistrată în anii 2008 și 2011, când s-a cifrat la -22,1 și -9,4. Valoarea absolută a unui spor a constituit 0. Ritmul de creștere a incidenței a luat valorile în anul 2008 -77,9, în anul 2009- 130,5, în anul 2010-109,7, în anul 2011-90,6.

Datele furnizate de la Biroul Național de Statistică au fost repartizate pe raioanele Republicii Moldova, fiind raportate la 10 mii locuitori. Astfel, pentru a analiza raioanele privind nivelul incidenței și prevalenței mai detaliat, am hotărât să comparăm valorile acestora între anii 2007 și 2011 și să observăm cum s-au modificat indicatorii absoluți. Valorile incidenței au fost divizate în 5 grupe (nivel foarte jos, jos, mediu, înalt și foarte înalt). În același mod au fost divizate și valorile prevalenței. Cea mai înaltă incidență se atestă în raioanele Dondușeni și Glodeni. O valoare mai înaltă a incidenței este întâlnită în raioanele Sîngerei și Fălești.

Valorile incidenței rămân scăzute spre finele anului 2011 în raioanele de sud ale republicii: Comrat, Cantemir, Vulcănești. Raionul Dondușeni se numără printre raioanele cu un nivel înalt al incidenței. Schimbări ale acestor valori se observă pentru raioanele Sîngerei și Fălești, care în anul 2007 au avut un nivel înalt al incidenței, iar în anul 2011 s-au plasat în grupul raioanelor cu incidență joasă. Raioanele Călărași și Ceadr-Linga în anul 2007 erau în grupul cu incidență foarte joasă, iar în anul 2011 ele au fost situate în grupul raioanelor cu incidență înaltă. Este interesantă evoluția raioanelor Soroca și Rîșcani privind incidența prin epilepsie:

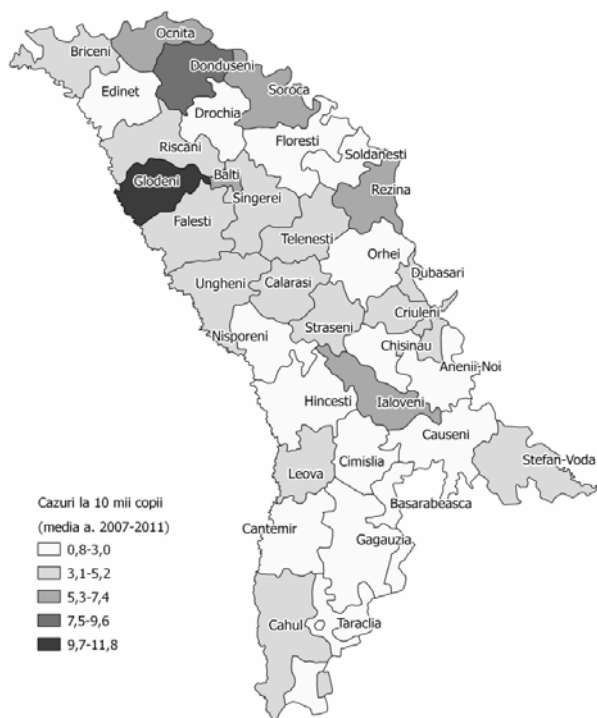

Fig.1. Valorile medii ale incidența epilepsiei în raioanele Republicii Moldova pe parcursul anilor 2007-2011

Către anul 2016 se observă o tendință de creștere a prevalenței epilepsiilor.

Comparația în grupele mari de vârstă a dovedit că rata epilepsiei la nivel republican și raional la copii este de 2 ori mai mare decât la adulți, iar la nivel municipal – de 5 ori.

de la valorile foarte joase din anul 2007 pînă la valorile foarte înalte în 2011. La celelalte raioane nu se observă modificări majore privind valorile incidenței în anii 2007 și 2011.

Astfel, în anul 2007 se observă un nivel jos al prevalenței în raioanele Comrat, Taraclia, Cantemir și un nivel înalt în raioanele Dondușeni, Telenești și Glodeni. În anul 2011 se menține un nivel jos al prevalenței în raioanele Comrat și Taraclia și se atestă nivelul înalt al prevalenței pentru raioanele Glodeni, Telenești și Dondușeni. Raionul Ocnîța de la un nivel mediu în 2007 a fost trecut la un nivel înalt în anul 2011. Cît privește evoluția în timp a celorlalte raioane nu se observă schimbări semnificative.

Astfel, bazîndu-ne pe datele obținute din anuarele statistice pe ultimii 5 ani, putem reprezenta grafic valorile reale ale incidenței și valorile prognozate ale acesteia. Către anul 2016 se observă o creștere a incidenței acesteia, datorită posibil posibilităților de diagnostic mai avansate comparativ cu anii precedenți (atît din punct de vedere clinic, cît și imagistic, prin înregistrarea activității bioelectrice a creierului prin video EEG monitoring). Datele sunt în creștere cu referire și la prevalența a epilepsiilor la copiii de vîrstă fragedă.

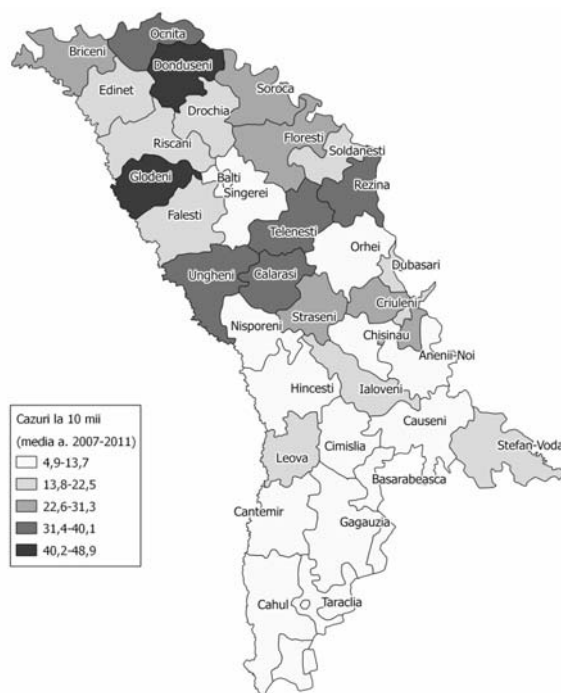

Fig.2. Valorile medii ale prevalenței epilepsiei la copii pe parcursul anilor 2007-2011.

Concluzii: Incidența epilepsiei la copiii din Republica Moldova constituie 3,6 la 10 mii locuitori. Nivele de 2,5 ori mai înalte se înregistrează în raioanele Sîngerei și Fălești și de 3,2 ori mai înalte în raioanele Dondușeni și Glodeni. Către anul 2016 se așteaptă o creștere a incidenței de pînă la 4,4 la 10 mii locuitori.

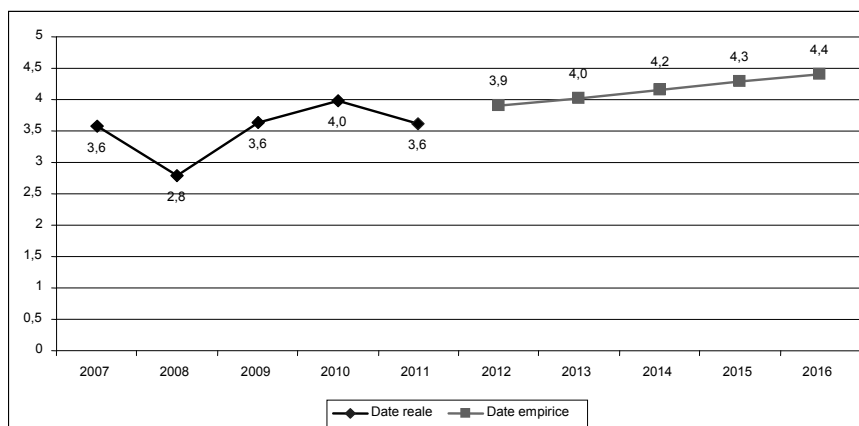

Fig.3. Date reale și datele prognozate ale valorilor incidenței epilepsiilor la copii în țara noastră

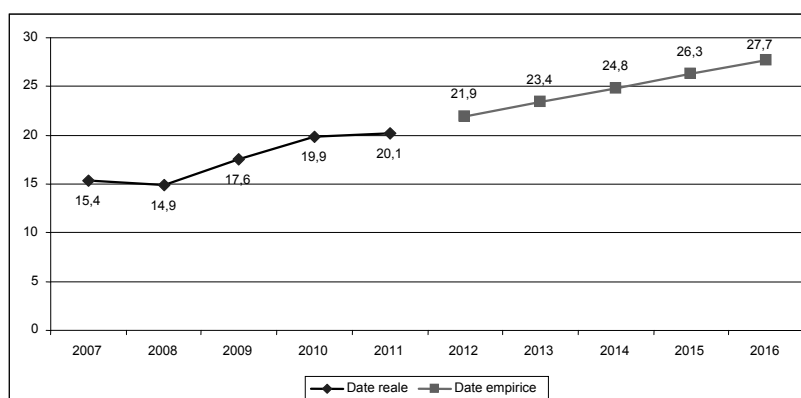

Fig.4. Datele reale și estimările prevalenței către anul 2016

Prevalența epilepsiei este de 20,6 la 10 mii locuitori. Nivele înalte (de 1,9 ori) și foarte înalte (de 2,4 ori mai mari) s-au înregistrat în raioanele de nord și de centru ale republicii. Valoarea estimată a prevalenței către 2016 constituie 27,3 la 10 mii locuitori.

Bibliografie:

1. Dura-Trave T, Yoldi-Petri ME, Gallinas-Victoriano F. Incidence of epilepsies and epileptic syndromes among children in Navarre, Spain: 2002 through 2005. *J Child Neurol*.2008;23:878-882.
2. Forsgren L, Beghi E, Oun A, Sillanpaa M. The epidemiology of epilepsy in Europe – a systematic review-*Eur J Neurol* 2005;12:245-253.
3. Hesdorff er DC, Tian H, Kishlay A, Hauser WA, LudvigssonP, Olafsson E, Kjartansson O. Socio-econo-

mic status is a risk factor for epilepsy in Icelandic adults but not in children. *Epilepsia* 2005;46(8):1297-1303.

4. Institutul Național de Statistică. Anuarul Statistic al României 2008. www.insse.ro

5. Rodenburg R, Meijer AM, et al. Family factors and psychopathology in children with epilepsy: a literature review. *Epilepsy Behav* 2005;6:488-503.

6. Valeta T. Parental needs of children with epileptic seizures and management issues. In Panayiotopoulos CP. *A practical guide to childhood epilepsies*, published by Medicinæ, 2006, p 196-201.

7. Wakamoto H, Nagao H, Masatoshi H, Takehiko M. Long-term medical, educational, and social prognoses of childhood-onset epilepsy: a population-based study in a rural district of Japan,2007, *Brain and Dev* 22:246-255